

Ρύθμιση σε Περιβάλλον Σύγκλισης

του Δρ. Βάσου Πύργου, Επιτρόπου Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων της Κύπρου

Η σύγκλιση¹ υπηρεσιών, μετά από μια περίοδο υπερβολής σε ό,τι αφορούσε στις προσδοκίες και στον χρόνο υλοποίησής της, εμφανίζεται με την προοπτική να προσφέρει πληθώρα ωφελημάτων στους καταναλωτές, με τη μορφή αυξημένων επιλογών και μειωμένων τιμών, στις επιχειρήσεις, με τη μορφή οικονομικών κλίμακας και φάσματος δραστηριοτήτων αλληλά και ανταγωνισμού σε όμοιου ή/και διαφορετικού τύπου δίκτυα, και στις κυβερνήσεις, με τη μορφή εργαλείου παρακίνησης των πολιτών σε μεγαλύτερη κοινωνική συμμετοχή. Παρόλο που η σύγκλιση πραγματοποιείται εξ αιτίας της δυναμικής που αναπτύσσει η αγορά, οι Ρυθμιστικές Αρχές έχουν τη δυνατότητα, αρμοδίως, να επηρεάσουν την ταχύτητα με την οποία η σύγκλιση είναι δυνατό να συμβαίνει, το εύρος των δυνατών ωφελημάτων της καθώς και την έκταση (γεωγραφική/πληθυσμιακή κάλυψη) εντός της οποίας τα απορρέοντα ωφελήματα είναι δυνατόν να τύχουν αξιοποίησης. Ως εκ τούτου, η ρύθμιση έχει τη δυνατότητα να αποβεί καταλύτης της ανάπτυξης ή να την περιορίσει.

Δρ. Βάσος Πύργος,
Επίτροπος Ρύθμισης
Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και
Ταχυδρομείων της Κύπρου

Ανταγωνισμός μεταξύ Διαφορετικών Δικτύων

Η αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ευρώπη γίνεται μάρτυρας του ανταγωνισμού που αναπτύσσεται μεταξύ διαφορετικών δικτύων ως αποτέλεσμα της αυξανόμενης υιοθέτησης του πρωτοκόλλου IP στα δίκτυα παροχής σταθερών υπηρεσιών, υπηρεσιών κινητής αλληλά και στα καλωδιακά δίκτυα, η οποία επιτρέπει την παροχή υπηρεσιών σε περιβάλλον τεχνολογικής ουδετερότητας.

Παράλληλα, η παρατηρούμενη σύγκλιση στην προσφορά υπηρεσιών, απειλεί να φέρει στην επιφάνεια τους περιορισμούς ή/και τις ελλείψεις που η εφαρμογή παραδοσιακών ρυθμιστικών μεθόδων σε θέματα που αναμένεται να προκύψουν στα πλαίσια της ρύθμισης δικτύων νέας γενεάς, όρος ο οποίος χαρακτηρίζει συνολικά δίκτυα τα οποία υποστηρίζουν ευρυζωνικές υπηρεσίες και τη σύγκλιση, είναι δυνατό να επιβάλει. Είναι, επομένως, σημαντικό να τύχει ιδιαίτερης προσοχής η αποφυγή στρέβλωσης του ανταγωνισμού λόγω της παράλληλης ισχύος αυστηρών και όχι τόσο αυστηρών ρυθμιστικών καθεστώτων² στην ίδια αγορά.

Ενόςω, όμως, η σύγκλιση και η τεχνολογική ανάπτυξη ανοίγουν το δρόμο για την ανάπτυξη ευρυζωνικών υπηρεσιών, η ένταση του ανταγωνισμού συνεχώς σμικρύνει το διαθέσιμο πε-

ριθώριο κέρδους και κατ' επέκταση τη δυνατότητα των παροχών να συμβάλουν στην παροχή Καθολικής Υπηρεσίας, με δεδομένο το αντιοικονομικό της προσφοράς υπηρεσιών σε απομακρυσμένες ή αραιοκατοικημένες περιοχές. Επιπρόσθετα, η τεχνολογική πρόοδος και η πλειάδα μέσων πρόσβασης επιβάλλουν την αναθεώρηση του περιεχομένου της δέσμης της Καθολικής Υπηρεσίας, το οποίο θα πρέπει αναμφισβήτητα να εμπλουτιστεί εάν η πρόθεση είναι να αποφευχθεί το ψηφιακό χάσμα.

Ο Ρόλος της Ρύθμισης

Είναι, επομένως, αναγκαίο η ρύθμιση σε περιβάλλον σύγκλισης να λαμβάνει υπόψη τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της εφαρμογής της και ειδικότερα:

- > Την αυξανόμενη χρήση του δικαίου του ανταγωνισμού ενόψει των ταχύτατα διαφοροποιούμενων αγορών.³
- > Την ανάγκη ισοζυγισμένης προσέγγισης σε ό,τι αφορά στην έκταση της ρύθμισης με στόχο την προστασία του καταναλωτή και την προώθηση του ανταγωνισμού⁴ από τη μια, και τη δημιουργία επενδυτικών προϋποθέσεων και καινοτομίας από την άλλη.

Αξιολογώντας την ανάγκη ρύθμισης στα διάφορα στάδια της αλυσίδας⁵ προσφοράς υπηρεσίας, φαίνεται ότι η

πρόσβαση θα συνεχίσει να αποτελεί τον πολυτιμότερο πόρο. Έτσι, ενώ οι ρυθμιστές θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα υφιστάμενα προϊόντα πρόσβασης⁶ θα εξακολουθήσουν να διατίθενται στην αγορά χωρίς διάκριση, θα πρέπει επίσης να προσέξουν ιδιαίτερα τη διαθεσιμότητα διευκολύνσεων όπως η συνεγκατάσταση και η από κοινού χρήση αγωγών, καθώς επίσης η χωρίς διάκριση παροχή «Δικαιωμάτων Διέλευσης»⁷ ως μέσου επίστευσης της ανάπτυξης (ή συνένωσης υφιστάμενων) ανταγωνιστικών εναλλακτικών δικτύων. Παράλληλα, οι ρυθμιστές θα πρέπει να προβληματιστούν ιδιαίτερα σε σχέση με το εάν/πως θα ρυθμίσουν νέους τύπους πρόσβασης όπως π.χ. «Iva στο Σπίτι»⁸, αφού εκ των πραγ-

μάτων καθλούνται να ισοροπήσουν μεταξύ της ανάγκης να προωθήσουν τις επενδύσεις και την καινοτομία από τη μια μεριά και τον κίνδυνο να αποθαρρύνουν τις επενδύσεις και τον εκσυγχρονισμό του δικτύου πρόσβασης από την άλλη.

Περαιτέρω, ιδιαίτερου χειρισμού θα πρέπει να τύχει το θέμα της προσφοράς δεσμοποιημένων (bundled) υπηρεσιών σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις που τέτοιες προσφορές έχουν στην οικονομία και στο επίπεδο του ανταγωνισμού στην αγορά. Η προσφορά νέων υπηρεσιών σε ένα νέο περιβάλλον επιβάλλει επίσης την αναθεώρηση του καθεστώτος που διέπει θέματα όπως «Ποιότητα Υπηρεσίας» και «Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών».

Οι ρυθμιστές θα πρέπει, επομένως, να είναι προσεκτικοί στην προσέγγισή τους σε σχέση με το νέο περιβάλλον που οι δυνάμεις της αγοράς δημιουργούν. Παρά να προχωρήσουν με ρυθμιστικές προσεγγίσεις, οι οποίες αποτελούν προσαρμογή παραδοσιακών ρυθμιστικών μεθόδων, είναι προτιμότερο να καταλήξουν σε κριτήρια αξιολόγησης⁹ βάσει των οποίων θα κρίνονται προτάσεις για ρύθμιση, κι αυτό έχει σαν αποτέλεσμα της ανησυχίας τους για τη δημιουργία ενός βιώσιμου και διαρκούς ανταγωνιστικού περιβάλλοντος και της προσφοράς ποιοτικών και ασφαλών υπηρεσιών, και όχι εξ αιτίας μιας αγωνίας για τη διατήρηση του υφιστάμενου βαθμού του ανταγωνισμού.

1. Η δυνατότητα των καταναλωτών να έχουν στη διάθεσή τους αριθμό υπηρεσιών σε ένα τερματικό ή προερχόμενο από ένα δίκτυο, ή η δυνατότητα πρόσβασης στην ίδια υπηρεσία από διαφορετικούς τύπους τερματικού ή από διαφορετικά δίκτυα.
2. Η παρουσία διαφορετικών ρυθμιστικών καθεστώτων είναι δυνατό να είναι αποτέλεσμα της έλλειψης υποκαταστασιμότητας ή διαφορετικού βαθμού ανταγωνισμού.
3. Π.χ. Είναι η φωνή μια ξεχωριστή αγορά;
4. Π.χ. μέσω της αναγνώρισης νέων εμποδίων εισόδου στην αγορά, λόγω της σύγκλισης δικτύων και υπηρεσιών, και της επιβολής σχετικών ρυθμιστικών υποχρεώσεων.
5. Τερματικό τελικού χρήστη, Πρόσβαση, Μετάδοση, Εφαρμογές.
6. Αναφορά στην αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό (υπο)βρόχο, χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση (bitstream) και στην ανάπτυξη ενός νέου καθεστώτος σε ό,τι αφορά στη διασύνδεση (τεχνικά και οικονομικά ζητήματα).
7. Αναφορά στα δικαιώματα που εκχωρούνται από ιδιοκτήτη ακινήτου ή το κράτος σε παροχέα για εκσκαφή και χρήση συγκεκριμένου μεριδίου ακινήτου για την εγκατάσταση κάποιων μορφών υποδομής την οποία στη συνέχεια ο παροχέας θα συντηρεί και αναβαθμίζει.
8. Fiber To The Home (FTTH).
9. Αυτά είναι δυνατόν να βασίζονται στην οικονομική αποδοτικότητα, η οποία ορίζεται ως η βέλτιστη χρήση πόρων (allocative efficiency), η ελαχιστοποίηση του κόστους παραγωγής (productive efficiency), και η παροχή κινήτρων για καινοτομία και επενδύσεις (dynamic efficiency), με δεδομένη την υπόθεση ότι η αποδοτικότητα οδηγεί στη μεγιστοποίηση της ωφέλειας του καταναλωτή.